

Jaarstukken Ouder-Amstel 2024

07-11-2025

2.1.2 Jeugd

Ouder-Amstel wil dat jongeren zo voorspoedig mogelijk opgroeien en zo min mogelijk belemmeringen ervaren van sociaal, economische of psychosociale problemen. Daarom vinden we een sterk sociaal netwerk en het zo snel mogelijk inzetten van passende hulp belangrijk. Dat doen we zoveel mogelijk samen met de opvoeders en kinderen. We kijken dan ook nadrukkelijk naar het kind in zijn of haar omgeving (gezin, school, vrije tijd).

Wat wilden we bereiken en wat hebben we gedaan?

In het bovenstaande thema hebben we het volgende speerpunt:

Speerpunt: Kwalitatief goede zorg

Doelstelling	**Adequate en betaalbare jeugdhulp is beschikbaar voor jeugdigen die dat nodig hebben**
Wat wilden we doen?	• Adequate en betaalbare jeugdhulp is beschikbaar voor jeugdigen die dat nodig hebben. 2024 staat in het teken van verdere doorontwikkeling van het jeugdhulpstelsel voor de hoogspecialistische jeugdhulp. Dit is zorg voor de meest kwetsbare jeugdigen en gezinnen met (meervoudige) complexe problematiek. We werken sinds 2022 met een taakgerichte uitvoeringsvariant waarin we vooraf afspraken maken met de gecontracteerde zorgaanbieders (kernpartners) over bedragen en aantallen (lumpsum). Hiermee beogen we meer grip te hebben op de financiële ontwikkeling en passende zorg te bieden in samenwerking met de zorgaanbieders en andere betrokken partijen (zoals de huisartsen). • We continueren en ontwikkelen de samenwerking met de huisartsen en de praktijkondersteuner Geestelijke GezondheidsZorg voor jeugd (j-GGZ) met als doel om hulp tijdig en integraal in te zetten. • We bewaken de beschikbaarheid van jeugdhulp (voor de (meest) kwetsbaren) door periodieke monitoring, door continu overleg tussen uitvoering, verwijzers, beleid en zorgaanbieders. • We werken regionaal samen om de uitgangspunten van de hervormingsagenda vorm te geven. • We bereiden integraal beleid voor zodat we tijdig passende ondersteuning kunnen bieden op verschillende samenhangende leefgebieden. • Aansluitend bij landelijke en regionale ontwikkelingen werken we mee aan bijvoorbeeld aanstaande wetgeving met betrekking tot de beschikbaarheid van jeugdhulp en andere relevante thema's. • Waar mogelijk voorkomen we het ontstaan van wachtlijsten.

Doelstelling	Adequate en betaalbare jeugdhulp is beschikbaar voor jeugdigen die dat nodig hebben
Wat hebben we gedaan?	• 2024 stond in het teken van de doorontwikkeling van specialistische jeugdhulp. Voor de hoogspecialistische jeugdhulp is gewerkt met taakgerichte uitvoeringsvariant, waarbij vooraf duidelijke afspraken worden gemaakt met zorgaanbieders (kernpartners). Deze zorgaanbieders dragen, vanuit hun eigen expertise, gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor de verdeling van de lumpsum. Om deze taakgerichte uitvoeringsvariant succesvol te implementeren, wordt intensief samengewerkt met de zorgaanbieders. • Er was nauwe samenwerking tussen beleid, contractmanager en zorgaanbieders. Door gesprekken met zorgaanbieders, onderhandeling en sturing op de uitnutting van de lumpsums, en monitoring in het dashboard jeugdhulp, kregen we steeds meer grip op de ontwikkelingen van jeugdhulp in Ouder-Amstel. • De samenwerking tussen huisartsen, praktijkondersteuner GGZ Jeugd, gemeente en Sociaal team is gecontinueerd, met als doel om tijdig en integraal passende hulp in te zetten. • Er wordt gewerkt aan de lokale en regionale invulling van de verplichtingen vanuit de Hervormingsagenda Jeugd. In 2024 is een start gemaakt met een project voor de ontwikkeling van Stevige Lokale Teams, die dichtbij, integraal en met mandaat basisjeugdhulp, preventie en lichte hulp gaan bieden voor jeugdigen in Ouder-Amstel. • Vanuit het project 'Kostenbeheersing Jeugdhulp' is in 2024 gewerkt aan een aantal beheersmaatregelen, zoals verbinding tussen onderwijs en jeugdhulp en meer grip op Enkelvoudige Specialistische Jeugdhulp (ESJH). De voorgestelde maatregelen dragen bij aan een toekomstbestendig jeugdhulpstelsel. Het doel is om ervoor te zorgen dat jeugdhulp ook in de toekomst beschikbaar blijft. Deze aanpak sluit aan bij de richtlijnen en doelstellingen van de Hervormingsagenda Jeugd. • In 2024 is een zorgmakelaar gestart om meer grip en sturing te krijgen op niet ingekocht jeugdhulpaanbod. • Er is een start gemaakt met een project voor de DUO-gemeenten over de ontwikkeling van gebiedsgericht samenwerken, met als doel om meer integraal de juiste (jeugd)hulp en ondersteuning in te kunnen zetten in Ouder-Amstel. Dit wordt in 2025 verder doorontwikkeld. • In 2024 hebben verwijzers gebruik gemaakt van de website Beschikbaarheidswijzer, waarin zorgaanbieders van enkelvoudige- en hoogspecialistische jeugdhulp hun wachtlijsten kunnen weergeven voor de verwijzers. Hierdoor is er meer zicht op het beschikbare aanbod van jeugdhulpaanbieders.

Doelstelling	De geboden jeugdhulp heeft het gevraagde resultaat
Wat wilden we doen?	• Om tot het gewenste resultaat te komen is en blijft overleg met het gezin/de jongere leidend bij het opstellen van zorgplannen. • De gemeente monitort de voortgang van de zorg door contact met de ouders/jeugdige en betrokken zorgaanbieders. • Met het uitvoeren van een cliëntervaringsonderzoek voldoen we aan de wettelijke verplichting. De wijze van uitvoering wordt bepaald in licht van zinvolle data en kostenbesparing.
Wat hebben we gedaan?	• Het gezin staat centraal en dit is leidend bij het opstellen van zorgplannen. In alle aanvragen voor jeugdhulp volgt er contact met de jeugdige/ouders om de vraag in kaart te brengen en het gewenste resultaat te krijgen. Dit blijft de werkwijze die we hanteren • De zorg wordt gemonitord door nauw contact zorgaanbieders.
	• In 2024 is er cliëntervaringsonderzoek uitgevoerd over 2023. De resultaten zijn nog niet bekend.

Doelstelling	Jeugdhulp blijft betaalbaar
Wat wilden we doen?	• In het jeugdhulpstelsel Amsterdam-DUO financieren we de hoogspecialistische jeugdzorg met een vooraf vastgestelde lumpsum. De lumpsum bestaat uit afspraken over aantallen cliënten en een bedrag. Er is dus vooraf een duidelijk kader afgegeven aan de zorgaanbieders. Dat draagt bij aan de grip op (kosten-)ontwikkelingen. • Het project 'Datagedreven werken' heeft in 2023 het 'Dashboard jeugd' opgeleverd. Dit dashboard geeft meer inzicht in afname van verschillende zorgvormen, uitgaven en andere ontwikkelingen. 2024 staat in het teken van het optimaliseren hiervan met als doel meer grip en sturing. • We ontwikkelen het jeugdhulpstelsel Amsterdam-DUO verder, nog steeds met als doel het bieden van effectieve zorg in een financieel houdbaar stelsel.
Wat hebben we gedaan?	• De hoogspecialistische jeugdzorg wordt gefinancierd met een vooraf vastgestelde lumspum. Het aanbod van de specialistische jeugdzorg is nog niet volledig dekkend, waardoor soms niet-ingekocht aanbod wordt ingezet. De zorgmakelaar stuurt erop dat er zoveel mogelijk ingekocht aanbod wordt ingezet. • Het contact met de aanbieders van de enkelvoudig specialistische jeugdhulp is verstevigd. Er is een adviesgroep opgericht bestaande uit de grootste aanbieders van enkelvoudig specialistische jeugdhulp in de DUO-gemeenten. Hiermee wordt beoogd de beweging te maken naar minder langdurige trajecten, meer collectief aanbod en meer zicht op de meest voorkomende problematiek in de gemeente. • De Jeugdwet is een open einderegeling, wat gemeenten verplicht om benodigde zorg aan jeugdigen toe te kennen. Kleinere gemeenten lopen een groter risico, aangezien enkele kostbare zorgtrajecten kunnen namelijk een aanzienlijke impact hebben op het totale budget voor jeugdzorg. De instroom van dergelijke cliënten is niet te voorspellen, terwijl juist voor hen vaak dringend en intensieve hulp nodig is die niet kan worden uitgesteld. We hebben deze zorg gedeeld met het Rijk. Op bovenregionaal niveau is een inventarisatie gedaan naar één-op-één maatwerktrajecten en dit wordt verder onderzocht. • In 2024 wordt nog steeds gewerkt met het Dashboard Jeugd. Middels multidisciplinaire overleggen met beleid, uitvoering, contractmanagement, data en financiën, krijgen we meer grip en sturing. Centraal staan de kwaliteit van de zorg, passende zorg en de kosten. • Er is gewerkt aan de ontwikkeling van stevige lokale teams, een lokale uitwerking van de wettelijke verplichting van de Hervormingsagenda Jeugd. Hiermee wordt gestreefd om vanaf 2027 basisjeugdhulp, preventie en lichte hulp te bieden in een lokaal team, waarbij enkel aanvullende, specialistische, jeugdhulp ingezet wordt voor de meest kwetsbare kinderen en gezinnen.

Doelstelling	Belangen van Ouder-Amstel bewaken in het regionale samenwerkingsverband
Wat wilden we doen?	• Ouder-Amstel participeert met de overige DUO-gemeenten in het jeugdhulpstelsel Amsterdam-DUO. De leidraad in de ontwikkeling van het stelsel is de ontwikkelagenda. Speerpunten daarin zijn wachtlijsten, gebiedsgericht werken en normaliseren. • Ouder-Amstel praat en beslist mee in de regionale samenwerkingsstructuur met Amsterdam en de DUO-gemeenten. • Op basis van onder meer de hervormingsagenda die in 2023 vastgesteld is participeert Ouder-Amstel in regionale en bovenregionale activiteiten.

Doelstelling	Belangen van Ouder-Amstel bewaken in het regionale samenwerkingsverband
Wat hebben we gedaan?	• Ouder-Amstel participeert actief in de jeugdhulpregio Amsterdam-DUO. De samenwerking in de regio is in 2024 geïntensiveerd. Er wordt vanuit Ouder-Amstel bijgedragen aan verschillende regionale project- en stuurgroepen. Ter voorbereiding op de regionale inkoop van specialistische jeugdhulp vanaf 2027, wordt actief samengewerkt tussen de gemeenten Ouder-Amstel, Diemen, Uithoorn en Amsterdam. • Ouder-Amstel praat en beslist mee in de regionale samenwerkingsstructuur. De samenwerking met Amsterdam is geïntensiveerd in voorbereiding op 2027 en in lijn met de Hervormingsagenda Jeugd. • Ouder-Amstel participeert in regionale en bovenregionale overleggen over specialistische jeugdhulp en gecertificeerde instellingen.

Doelstelling	Jongerenwerk: Stimuleren en faciliteren dat jongeren elkaar ontmoeten, vergroten van maatschappelijke betrokkenheid van jongeren en versterken van verbindingen tussen netwerkpartners
Wat wilden we doen?	• Verder uitbouwen van de doorgaande lijn tussen jeugd- en jongerenwerk, zodat jongeren beter in beeld zijn als zij naar het voortgezet onderwijs gaan. • Wekelijkse inloop in het Dorpshuis Duivendrecht continueren voor jongeren 13+ en voor groep 8 in het kader van de doorgaande lijn. • Jongeren betrekken bij de gemeente en de beleidsontwikkeling. • Bieden van ondersteuning om afglijden naar criminaliteit te voorkomen. • Vergroten van weerbaarheid onder jongeren.

Doelstelling	Jongerenwerk: Stimuleren en faciliteren dat jongeren elkaar ontmoeten, vergroten van maatschappelijke betrokkenheid van jongeren en versterken van verbindingen tussen netwerkpartners
Wat hebben we gedaan?	• De Club 8 inloop in Duivendrecht is elke dinsdagmiddag. De Club 8 inloop in Ouderkerk aan de Amstel is na het vertrek van de jongerenwerker begin augustus een inloop geworden op de donderdagmiddag voor wie er langs wil komen. Dit waren voornamelijk jongeren die op de middelbare school zaten en ooit langskwamen bij Club 8 en nu nog steeds hun weg weten te vinden naar Level Up. • In Duivendrecht is er op de dinsdagavond een inloop voor jongeren tussen 12 en 18 jaar. Deze werd wisselend bezocht. Maar na een nieuw plan waarbij de jongeren met elkaar kiezen wat zij de week erna gaan doen, namen de aantallen weer toe. In Ouderkerk aan de Amstel waren de aantallen wisselend, mede door het tijdstip, omdat na schooltijd weinig tijd overbleef. Toch kwamen er geregeld jongeren langs om te chillen met elkaar. • Het gemiddelde aantal bezoekers van Level Up lag in 2024 op 7,96 (toename ten opzichte van 2022, aantal was toen 6). Gemiddelde aantal tot vertrek jongerenwerker en Level-Up in de avonduren nog open was, lag hoger, namelijk 9,3. • In 2024 zijn er 16 meidenbijeenkomsten geweest. Het gemiddelde bezoekersaantal lag op 6,2. • De contacten met het netwerk zijn versterkt waardoor jongeren worden doorverwezen naar het jongerenwerk. In 2024 heeft het jongerenwerk twee jongeren begeleid bij hun maatschappelijke stage. • De jongeren die overlast veroorzaken waren in de praktijk niet geïnteresseerd in de JOL. Deze jongeren hebben meer baat bij een JOP (Jongerenontmoetingsplaats). • Het jongerenwerk heeft door overlast diverse malen contact gehad met inwoners die meldingen hebben gedaan, om ze te helpen om te gaan met de overlastgevende situatie. Om hen beter te ondersteunen is er een flyer ontwikkeld met tien tips voor het aanspreken van jongeren op straat. In alle gevallen van overlast zijn deze flyers uitgedeeld. • Het jongerenwerk in Duivendrecht is met behulp van Triple ThreaT verder gegaan met de ontwikkeling van Duivendrecht United. Doel is om jongeren op weg te helpen naar zelfredzaamheid door middel van het opleiden van jonge rolmodellen en een hechte community te bouwen waar jongeren bij kunnen horen en hun identiteit aan kunnen ontlenen. In 2024 hebben een aantal jongeren, tijdens de trainingen, de rol van assistent-trainer vervuld. Er zijn shirts gemaakt die de jongeren kunnen verdienen door langs te komen bij het zaalvoetbal. Dit leefde enorm, want iedereen wilde zo snel mogelijk een shirtje hebben en dit werkte weer motiverend voor de jongeren die hem nog niet hadden. Tijdens de trainingen lopen nu jongeren met Duivendrecht United shirt, wat het community gevoel verhoogd en een stukje eigenaarschap is ontwikkeld.

Wat heeft het gekost?

Financieel overzicht Jeugd

Jeugd	R2023	B2024 primitief	B2024 na wijziging	R2024	Saldo
Lasten	4.792	3.925	5.431	6.066	-635
Baten	13	-	-	639	639
Saldo baten en lasten	**-4.780**	**-3.925**	**-5.431**	**-5.427**	**4**
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-
Saldo reserves	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Saldo	**-4.780**	**-3.925**	**-5.431**	**-5.427**	**4**

Toelichting Financieel overzicht

Lasten

De hogere lasten van € 635.000 worden hoofdzakelijk veroorzaakt door het volgende:

- Een hogere last van € 376.000 ten opzichte van begroot.
  Voor € 244.000 veroorzaakt door het maatwerktraject waar voor Ouder-Amstel hoge kosten aan verbonden zijn. Gezien de onzekere situatie was ten tijde van het opstellen van de tweede bestuursrapportage 2024 nog onvoldoende duidelijk wat de exacte nog te verwachten kosten voor 2024 zouden zijn.
  Voor € 132.000 veroorzaakt door diverse specialistische jeugdhulp waarvoor aanvullende expertise wordt gevraagd die buiten het ingekochte aanbod valt.
- Overige zorg aangeboden door zorgaanbieders: Per saldo een hogere last van € 259.000 ten opzichte van begroot.
  Dit wordt veroorzaakt doordat zorgaanbieders pas vanaf januari 2025 de eindafrekeningen richting de gemeenten hebben verstuurd. Ten tijde van het opstellen van de tweede bestuursrapportage 2024 was onvoldoende duidelijk in hoeverre de begroting 2024 bijgesteld moest worden.

Baten

De hogere baten van € 639.000 worden hoofdzakelijk veroorzaakt door het volgende:

- Als compensatie voor de hoge kosten die in 2024 zijn gemaakt voor genoemd maatwerktraject (eerste bullet bij de lasten) heeft de gemeente een bedrag ontvangen van € 639.000. Vanwege de onzekerheid is hier begrotingstechnisch geen rekening mee gehouden.

Toevoeging aan reserves

Er zijn geen afwijkingen geconstateerd.

Onttrekking aan reserves

Er zijn geen afwijkingen geconstateerd.

Portefeuillehouder

Wethouder Erika Spil	Portefeuille
3e locoburgemeester	• Jeugdzorg • Jongerenwerk • Preventief Jeugdbeleid

Indicatoren Jeugd

In onderstaande gegevens vergelijken we het gebruik van onderdelen van de jeugdhulp ten opzichte van de landelijke cijfers. De gegevens gaan over jongeren tot 18 jaar. Over het algemeen geldt dat op alle onderdelen er in Ouder-Amstel minder gebruik gemaakt wordt van jeugdhulp dan het landelijk gemiddelde. Dit geldt zowel voor jeugdhulp zonder verblijf, jeugdhulp met verblijf en Jeugdbescheming. Het aantal jongeren dat landelijk jeugdhulp krijgt, ligt op 11,5%, in Ouder-Amstel ligt dat percentage op 9,9%.

In vergelijking met voorgaande jaren is sprake van een lichte stijging van het jeugdhulp gebruik. Dit is in lijn met de landelijke ontwikkelingen.*cijfers gebaseerd op eerste half jaar 2024, tenzij anders vermeld. Bron: waarstaatjegemeente.nl

Jeugdbescherming

In Ouder-Amstel heeft 0,3% van de jongeren een jeugdbeschermingsmaatregel, landelijk is dit 1%. Dit betekent dat in Ouder-Amstel ongeveer een derde van de landelijke hoeveelheid jongeren een jeugdbeschermingsmaatregel heeft.

Kinderen en jongeren met jeugdhulp

In Ouder-Amstel maakt 9,9% van de kinderen en jongeren tot 18 jaar gebruik van jeugdhulp ten opzichte van 11,5% landelijk. In lijn met de landelijke cijfers is sprake van een stijging ten opzichte van 2023 in het aantal jongeren met jeugdhulp.

Kinderen in een uitkeringsgezin

In Ouder-Amstel leeft 3% van de jeugdigen in een gezin dat een uitkering krijgt. Dit percentage is een gedaald ten opzichte van 2022, toen leefde 4% van de jeugdigen in een gezin dat een uitkering krijgen. Landelijk ligt dit percentage in 2023 op 6% (Bron: CBS Jeugdmonitor 2023).

Aantal HALT verwijzingen

In Ouder-Amstel is sprake van elf verwijzingen in 2023 ten opzichte van vijf in 2022. In Ouder-Amstel is sprake van een stijging ten opzichte van 2022 (cijfers gebaseerd op 2023).

Jeugdhulp

Er is in 2024 een kwantitatief cliëntervaringsonderzoek (CEO Jeugd) uitgevoerd over de jeugdhulp in 2023 in Ouder-Amstel. In verband met een laag responspercentage (5,3%), dienen de resultaten met voorzichtigheid geïnterpreteerd te worden. De resultaten geven een globaal beeld van de situatie, maar kunnen niet als volledig representatief worden beschouwd.

Doel	Indicator	Bron	Periode	Ouder-Amstel	Referentie gemeenten
De geboden jeugdhulp heeft het gevraagde resultaat	Percentage jeugdigen/ouders van jeugdigen dat aangeeft dat ik/mijn kind zich beter voel(t).	CEO Jeugd	2023	95%	85%
	Percentage jeugdigen/ouder van jeugdigen dat aangeeft dat het beter gaat met het gedrag van mij/mijn kind.	CEO Jeugd	2023	90%	80%
	Percentage jeugdigen/ouder van jeugdigen dat aangeeft dat ik vaker zeg wat ik nodig heb/zegt mijn kind vaker wat hij/zij nodig heeft.	CEO Jeugd	2023	87%	73%

Doel	Indicator	Bron	Periode	Ouder-Amstel	Referentie gemeenten
	Percentage jeugdigen/ouder van jeugdigen dat aangeeft dat ik door de hulp beter mijn problemen kan oplossen.	CEO Jeugd	2023	87%	76%
	Percentage jeugdigen/ouder van jeugdigen dat aangeeft dat het beter (met mijn kind) op school, werk of dagbesteding gaat door de hulp.	CEO Jeugd	2023	87%	76%
	In de periode april 2021-april 2022 is er een lokaal cliëntervaringsonderzoek uitgevoerd om zicht te hebben op de kwaliteit van de geboden hulp. Het opgenomen % betreft de respons.	Lokaal cliëntervarings-onderzoek Jeugdhulp	2021	15%	
Jeugdhulp blijft betaalbaar	Het streven is om de uitgaven in 2023 binnen begroting te houden	Financiële administratie	2022	90% 100%	
Kwetsbare jongeren ondersteunen en kansengelijkheid vergroten	Percentage jeugdigen dat voldoende weerbaar is.	Jeugdgezond-heidsmonitor	2023	82%	89%
Belangen van Ouder-Amstel bewaakt in het regionale samenwerkings-verband	Onze gemeente is op alle niveaus (ambtelijk, directie en bestuurlijk) sterk vertegenwoordigd in het regionaal samenwerkingsverband Jeugdzorg.	Begroting (inzet in fte)	2022	100%	n.v.t.